

Klemensker Sogns Lokalhistorie.

Nyhedsmail juli 2024.

De månedlige foredrag holder sommerferie, og vi ses igen til september.

På trods af at de månedlige foredrag holder sommerferie, så indbød foreningen gennem Facebook, til en gåtur i Klemensker. Georg Jensen, Nyker havde tilrettelagt turen, og fortalte under turen om hvad der gemmer sig i Klemenskers "undergrund". Det blev til mange interessante oplysninger, om blandt anden om afvanding, søer og vandhuller, samt tidligere tiders måde at kloakere og om den gamle "Kongevej". Tak til Georg for gåturen og de interessante oplysninger.

Turen foregik onsdag den 19. juni om formiddagen, og da mange nok ikke havde mulighed for at deltage, blev turen optaget på video.

Turen kan ses på via hjemmesiden på www.klem-lokalarkiv.dk under fanen "Foto, film & TV"/ "Nyeste", eller direkte link: <https://www.youtube.com/watch?v=WTeVCK7x3kg>

Efterårets program.

Der arbejdes på efterårets program; men der mangler stadig at nogle af aftalerne falder endelig på plads. Det bliver som altid med hovedvægten lagt på de lokale ting i sognet.

Som noget nyt, vil foreningen i år afholde et julearrangement i december.

Besøg foreningen i Brugsens nye mødelokale.

Den endelige aftale med Brugsen om et forsøg, med at man kan møde vores forening fredag eftermiddag i Brugsens nye mødelokale, mangler stadig et par detaljer. Men forhåbentlig kan vi inden længe fortælle om den endelige plan.

Inventar og opfriskning af arkiv og mødelokale.

Da bygningen blev istandsat, var der ikke penge til at gøre noget ved arkivet og vores fælles mødelokale. Der er nu lagt en plan for dette, og foreningen har nu sendt en fondsansøgning. Foreningen kan forvente et svar i august, så nu krydser vi fingre for et positivt svar.

Foreningens status for første halvår 2024.

Foreningen har 76 medlemmer og en sund økonomi, selv om det ikke er de store beløb vi får ind på kontingent og foredrag. Derfor er det nødvendigt at ansøge fonde, når der skal store ændringer til.

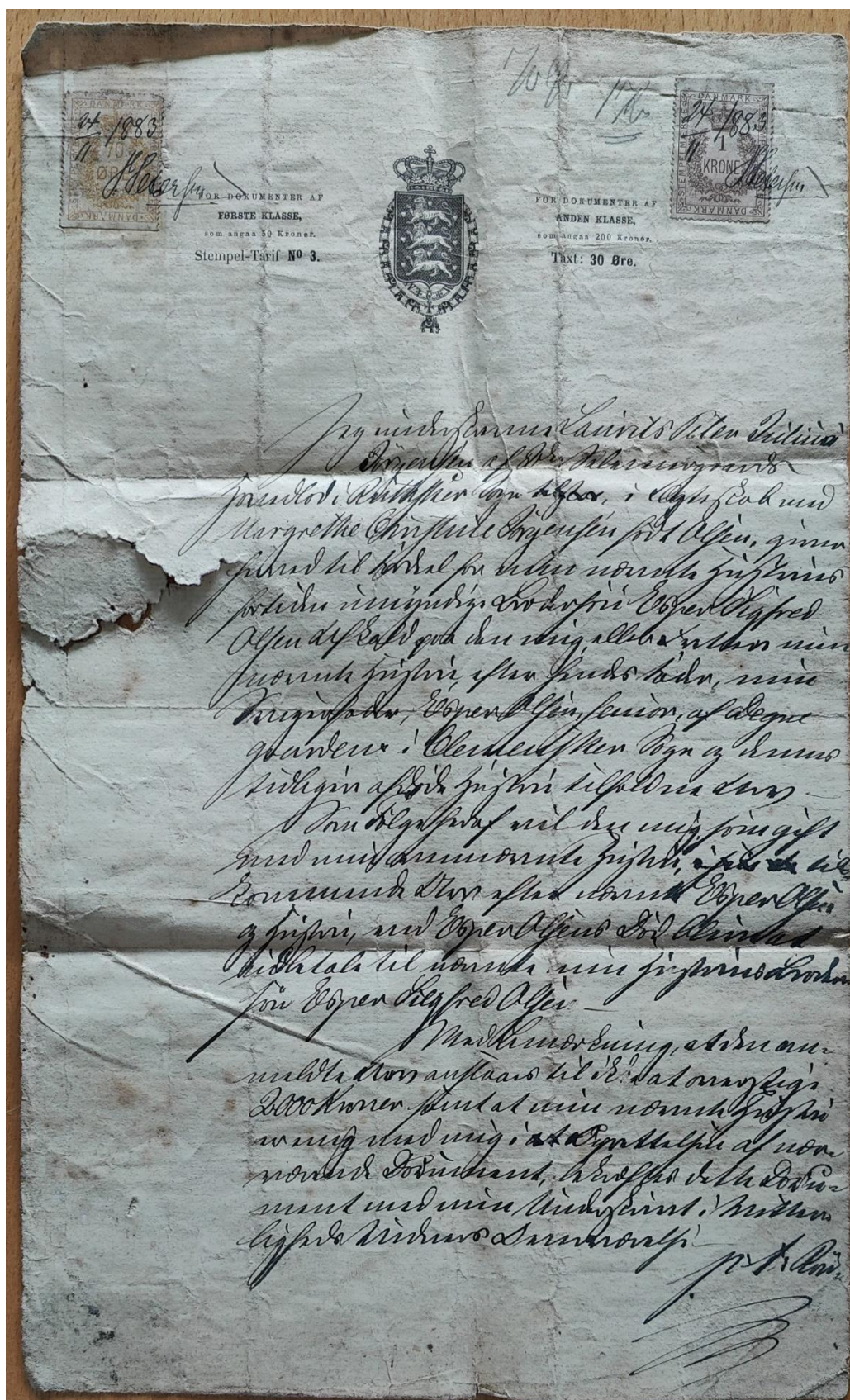
I år har der indtil nu været følgende aktiviteter:

1. Alex Speed Kjeldsen	Den Bornholmske Ordbog.
2. Elsebeth Pedersen	Mejerierne i Klemensker.
3. Hans Aage Jeppsen	De svenske forfædre.
4. Vikki Blohm	Billedaften.
5. Ingrid Krogh-Hansen	Opvækst i en købmandsforretning i Klemensker.
6. Georg Jensen	Klemenskers ”undergrund”.

Foreningen har sammen med de øvrige brugere af bygningen lavet en plan for rengøring og andre fælles opgaver, da vi selv skal klare dette uden kommunens hjælp.

Modtaget arkivalier.

I en kasse med forskelligt indhold, dukkede et skøde op. Skødet er fra 1883, og har lidt skade efter de mange års opbevaring. Derudover forestår der en ikke helt nem opgave med at få lavet en afskrift, som er mere læseværdigt. Har du erfaring med dette arbejde, og mod/tid til at hjælpe, så vil vi gerne høre fra dig.

Hvad der dukker op i gamle aviser.

Forleden var der et eksemplar af "Bornholmeren" fra fredag den 25. februar 1955 i en modtaget kasse. Denne avis havde flere sider om Klemensker, hvor der blandt andet er artikler om kommunen, kirken, alderdomshjemmet, samt planer om en ny centralskole. Derudover artikler med historien bag de 4 herreder på Bornholm, og de nye sogne. Interessant er det også at læse om Klemensker Sogns økonomi, hvor der var plus på regnskabet, og opsparing til nye projekter (hvilket kunne have været dejligt i dag også var tilfældet i vores kommune). Det var en kommune i vild udvikling på trods af at jernbanen var nedlagt nogle få år før. Bladet indeholder også en artikel, hvor Jørgen Westh fortæller om sin opvækst på Kjæmpegård i Klemensker. Jørgen Westh er godt 80 år, og kan fortælle da Klemensker by kun bestod af 2 huse, kirke og kro. Det store og fint beskrevet materiale vil blive samlet til et dokument, der senere vil blive lagt på foreningens hjemmeside. Når det er klar, vil det blive nævnt i nyhedsmailen og på Facebook.

Nedenfor udpluk med overskrifter og en del annoncer fra det blomstrende erhvervsliv.

80-årig mindes, da Klemensker by bestod af to huse, kirke og kro

Rentier Jørgen Westh er en af de få, som har oplevet hele den rivende udvikling fra 80'erne til vore dage

Kolonial

Isenkram

Viggo Jensen

HELMERHUS

Telefon Klemensker 65 y

Korn, mel, såsæd

Eneforhandling af orig.
ABED STAMSÆD

Eneforhandling af orig.
WEIBULL STAMSÆD
Dæhnfeldts garanterede frø

BJØRNEMØLLEN

Alb. Larsen. Tlf. Klem. 63

„ELEKTRA“

Rønne, telefon 1306 Klemensker, tlf. 136

Lampelager: Nygade 26, Klemensker

SMÅKAGER

de lækre sprøde

skal være fra

HJEMMEBAGERIET

DANA

J. P. Svendsen, Klemensker, tlf. 117

Klemens Kro

Lokaler til alle formål Telf. Klemensker 95

Kroen anbefaler sig til
FAMILIEFESTER - FORENINGSFESTER
UDFLUGTER og lignende

N B. „DE UNGE PÅ FYRRE“
næste gang lørdag den 12. marts

Ærbødigt Viggo Frederiksen

KÆLVEKVIER

står til salg eller bytte fra stalden —

Alle slags kreaturer og heste købes
til bedste priser!

Viggo Frederiksen

KLEMENS KRO . Tlf. 67 og 95

Historisk dokument

Klemensker er som bekendt det eneste sogn på øen, som ikke har nogen grænse til havet. Man solgte i sin tid de pågældende arealer nord for Hasle, og kæmner Kofoed Hansen har opbevaret det værdifulde dokument, hvor salget er stadfæstet, i kommunens velordnede arkiv.

Strandfoged uden strand

At man ikke ejer strandarealer, er imidlertid ikke ensbetydende med, at hvervet som strandfoged kan nedlægges. For kort tid siden blev en ny strandfoged valgt, for kommunen har nemlig på visse nærmere fastsatte vilkår strandret til de tidligere sognearealer, og så skal man også have en strandfoged.

KYLLINGEHUS

4 x 6 alen, andre mål
efter bestilling.

HØNSEREDER

almindelige og fælles-
reder 45,00 kr.

FODERTRUG

2 meter 20 kr.
3,75 meter 40 kr.

Træbene mølle

AAGE FREDERIKSEN
Telefon Klemensker 105 x

Sygekassen startede som en låneforening

Klemensker sygekasse er en af øens ældste
og fejrede for nylig jubilæum

Klemensker sygekasse, der blev statsanerkendt i 1906, er en af øens ældste. Den blev stiftet den 1. februar 1830, men desværre er de ældste protokoller borte.

Derimod har man i gamle vedtægter set, at foreningen faktisk blev startet som en låneforening. Medlemmerne fik ikke direkte støtte under sygdom, men derimod var det muligt at låne penge, hvis det var nødvendigt. Hvem der har stiftet foreningen, ved man ikke med sikkerhed, men man er klar over, at foreningen har haft en vis betydning, selv om lægeregningerne i de første år var små. En af dem er på kun 121 kr. for et enkelt kvartal. Siden er der sket en vis udvikling, som ikke blot skyldes de ændrede pengeforhold. Således ligger en enkelt læges kvartals-

regning i år på omkring 5.000 kr. pr. kvartal.

I øvrigt fandt bestyrelsen ikke anledning til at foretage noget særligt, fordi foreningen fyldte 75 år. De fleste sognebeboere er som bekendt medlemmer og ligefrem feste for dem alle, mente man ikke at kunne forsvare. I stedet drak bestyrelsen med damer kaffe på sygekassens kontor.

Når det drejer sig om

konfektion

til DAMER,
HERRER eller
BØRN —
henvend Dem da
altid til

Klemensker Manufakturhus
E. Krogh-Hansen . Tlf. 31

Reparationer

af biler og
motorcykler

SMED OG MEKANIKER

Th. Lindblad

Klemensker . Tlf. 5

Gælder det selskabskørsel

eller kørsel med lillebiler,
ringer De aldrig forgæves
til

Villy Lund.

Vognmandsforretning
og køreskole
Nygade 16

Klemensker . Tlf. 39

HUSK BENZINTANKEN

HANS A. BEYER

BAGERMESTER

Brogade 1, Klemensker — Telefon 23

God sommer indtil næste nyhedsmail.

Husk: Vi vil gerne være sidste stop før BOFA, så hjælp os
med at indsamle alt af historisk værdi, inden det går tabt.

Alle aktiviteter foregår på den nu lukkede Klemensker Skoles lokaler i den lave bygning på Stadionvej.

[Klik her for at se adressen på Google Maps:](#)

Foreningen kan kontaktes på:

Info generelt

Formand og arkivleder

Kasserer/Web/Facebook

Hans Aage Jeppsen

Carsten Ruud Thomsen

info@klem-lokalarkiv.dk

hans@klem-lokalarkiv.dk

crt@klem-lokalarkiv.dk

[Foreningens hjemmeside](#)

[Foreningens Facebook side](#)